

Zinātnisko pētījumu tēmas Pūrē 2012. gadā

Līga Lepse, Jānis Lepsis, Valda Laugale

Pūres Dārzkopības pētījumu centrs

2012. gadā Pūres DPC turpināta LLU vadītā projekta „Kultūraugu kaitīgo organismu izplatības, postīguma un attīstības ciklu pētījumi kaitīguma sliekšņu izstrādāšanai integrētajā augu aizsardzībā” apakštēmas „Dārzu slimību diagnostika, slimību izplatības un postīguma pētījumi dārzu platībās” īstenošana. Projekta ietvaros Pūrē tiek izvērtēta slimību izplatība dārzu sējumos/ stādījumos un to ierobežošanas efektivitāte pēc dažādām sistēmām sīpolu un burkānu sējumos un kāpostu stādījumā.

Šis ir noslēdzotais gads LZP projektam Nr. 09.1456 „Fizioloģiski aktīvu savienojumu akumulācijas stimulēšanas iespējas Latvijā audzētos dārzenos”, kur sadarbībā ar LLU tiek pētītas fizioloģiski aktīvo savienojumu daudzuma izmaiņas burkānos un mārrutkos, kā arī Latvijas mārrutku ģenētiskā saistība, izmantojot RAPD marķierus.

Turpinām iesākto pētniecisko darbu trīs ERAF finansētos projektos: gan kā sadarbības partneri, gan līgumpētījumu izpildītāji. ERAF projekta „Videi draudzīgu augu valsts izcelsmes augu aizsardzības līdzekļu izstrāde uz skuju koku biomasas ekstraktvielu bāzes” ietvaros veicam pētījumus par dažādu skujkoku ekstraktu preparatīvo formu efektivitāti pelēkās puves ierobežošanā zemeņu, aveņu, sīpolu un kāpostu stādījumos. Līgumtēmās veicam pētījumus par augļkoku un ogulāju atveseļošanu un zemeņu audzēšanu zemajos tuneļos.

LVAI vadībā piedalāmies ZM finansētajā LAP projektā „Ilgtspējīgas augļkopības attīstība, izmantojot vidi un ūdeņus saudzējošas, kā arī lauku ainavu saglabājošas integrētas audzēšanas tehnoloģijas klimata pārmaiņu mazināšanai un bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai”, kur veicam agrotehnoloģiskos izmēģinājumus un šķirņu piemērotības izvērtēšanu integrētai audzēšanai dažādām augļaugu sugām. Sadarbībā ar LVAI piedalāmies arī VPP „Vietējo lauksaimniecības resursu ilgtspējīga izmantošana paaugstinātas uzturvērtības pārtikas produktu izstrādei” apakšprojekts „Ābolu kvalitātes paaugstināšanas, saglabāšanas un pārstrādes iespēju risinājumi” – par ābolu glabāšanas tehnoloģijām.

No starptautiskajiem projektiem 2012. gadā EUREKA programmā turpinās projekta „Glabāšanas parametru optimizācija un tehnoloģiju pilnveidošana Baltijas agroklimatiskajos un tehnoloģiskajos apstākļos audzētu dārzu glabāšanai kontrolētas atmosfēras apstākļos” īstenošana. Šogad esam iesaistījušies jaunā starptautiskā Eiropas Komisijas 7. ietvara programmas finansētā projektā NUTRI-STAT.

Pūres DPC ierīkoti arī vairāki lauka izmēģinājumi bakalaura, maģistra un doktora zinātnisko darbu izstrādei. Tiek turpināta dārzu un augļaugu ģenētisko resursu saglabāšana. 2012. gadā noorganizēts seminārs zemeņu audzētājiem, kurš bija plaši apmeklēts. Iegūtās zinātniskās atziņas prezentētas audzētājiem populārajās dārzkopības žurnālos un starptautiskajos zinātniskajos izdevumos. Esam piedalījušies arī vairākās ogu un augļu izstādēs.

Secinājums. Tāpat kā iepriekšējos gadus arī 2012. gadā Pūres dārzkopības pētījumu centrs aktīvi iesaistījies zinātniski pētnieciskajā darbā par dažādiem dārzaugiem – gan augļiem, gan ogām, gan dārzeniem. Šai gadā sekmīgi turpināti vairāki iesāktie projekti sadarbībā ar dažādām zinātniskajām institūcijām, uzsākta jauna starptautiska zinātniskā projekta īstenošana.